

Ter Houppie

Oude Ieperseweg 143, 8501 Kortrijk-Heule

Kaart 1/10.000 nr. 23, Popp-kaart C/1009-1010,

Gewestplan : gebied voor milieu belastende bedrijven.

Eigenaar grond en gebouwen :

Vande Kerckhove Marc - Callewaert.

Bekende uitbaters :

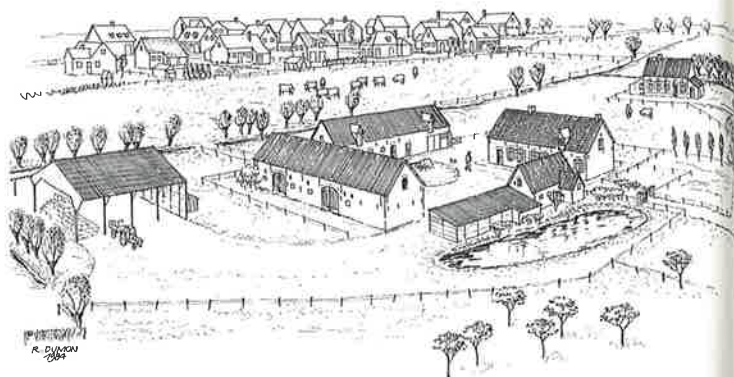
Remmerie Cyriel (-1904), Buyse (1904-1905), Platteeuw Kamiel (1905-1925), Weduwe K. Platteeuw-Demaré Emilie (1925-1946), Platteeuw Robert (1946-1990), Vande Kerckhove Marc-Callewaert (1990-).

Naam :

Historische naam. De naam komt voor op een kaart uit de 18de eeuw, die zich in het departementaal archief in Rijssel bevindt (A.D.N., Plans divers, nr. 108). De hoeve draagt de naam 'Cense la Houppie'. Een verklaring voor die naam hebben we niet. Mogelijks naar het oudfrans Houpe en het Picardisch Houpin. Houppin betekent bosje (bouquet de bois - volgens Morlet, Dictionnaire etymologique des noms de famille, Parijs, 1991, blz. 520). Oudste vermelding : 18de eeuw (A.D.N., Plans divers, nr. 108).

Gebouwen :

open vierkantshoeve, nog gedeeltelijk omwald. Oudste gegevens : 1636, tot 1980 leesbaar in zandsteen boven deur in woonhuis). Woonhuis (oorspronkelijk woonhuis gesloopt in 1903 en nieuw breder woonhuis gebouwd : datumsteen in topgevel); Ovenbuur (vernieuwd in 1942, tot 1946 gewerkt); Stallen (1860, deel zijgevel dateert vermoedelijk uit 1636); Schuur (1860 : datumsteen, voor 1860 : schuur met strodak); Loods (1946);

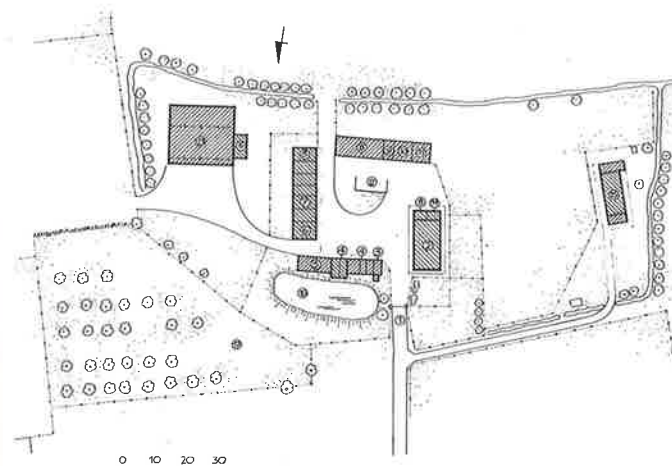
Aanvullende gegevens :

Er moet een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen het vroegere 'huis van plaisance', gebouwd op een mote, en de daarnaast liggende hoeve.

De hoeve zelf was een deel van twee bunders leen, gehouden van de heerlijkheid Caverinus in Gullegem. De landerijen van de hoeve hingen af van verschillende heerlijkheden (het Namense, Goemaers, Dappaers, ten Houtte). Volgens het leenen renteboek van 1571 was een leen 'staende ten halve relieve', 2 bunders groot in Heule in het bezit van Gillis Nys. Die erfde het van Joos Velghe en deze van Gillis Coucke. Dit zijn de oudste bronnen wat betreft de hoeve.

Een deel van de gronden lag ook onder de Kortrijkse spijker, meer bepaald in de ammanie van Steurenambacht. Op 1 van deze percelen bouwde Carolus Augustinus Denys (*1724-†1778) in de 18de eeuw een lusthuis, 'een huis van plaisance', dat nu nog bestaat. De datumsteen uit 1636 kan dus niet van dit huis afkomstig zijn. Waarschijnlijk werd hij uit de hoeve gehaald. Het lusthuis kan maar gebouwd zijn na 1743.

In de 18de eeuw werd de hoeve bewoond en gepacht door Jozef Warlop voor een termijn van negen jaar, met ingang van 1 oktober 1778. In 1802 was de pachter Jacques Vandekerckhove. De familie Denys erfde de hoeve van de graven de la Tour, die ze zelf erfdin van de familie Gheys. Voordien behoorde de boerderij aan verschillende Heulse en Kortrijkse families o.a. Audion, heer van Fremes, Jacob Vanden Broucke, Rogier van Samarem en Joos Vande Venne. Ter Houppie was omstreeks 1834 in het bezit van Ludovic Jegers en ouders. Het landbouwareaal

1. Toegang
2. Woonhuis
3. Bakhuis
4. Varkensstal
5. Hoenderhok
6. Wagenhuis
7. Schuur
8. Koestal
9. Voederhok
10. Paardestal
11. Werkplaats
12. Mestvaalt
13. Loods
14. Bergplaats
15. Woonhuis
16. Wal (overblijvend deel)
17. Boomgaard

was ongeveer 17 ha. De familie Goethals was halverwege de 19de eeuw eigenaar geworden van de hoeve. De vroegere eigenaars verkochten de hoeve. In 1904 erfde juffrouw Goethals, ook bekend als het 'Gouden Kind', de boerderij. Toen zij zonder nakomelingen overleed, werden haar bezittingen onder de dichtste familieleden verdeeld. Zo werd Geneviève Goethals, de nieuwe eigenares van Ter Houppie. In 1905 werd Kamiel Platteeuw (hij kwam van de Zuidstraat van de hoeve Vanneste) de nieuwe pachter. In 1913 trouwde de 50-jarige boer met de 'jeugdige' 35-jarige Emilie Demaré. Na de dood van Kamiel baatte zijn weduwe de hoeve verder uit tot de jongste zoon Robert alles overnam in 1946. Precies 44 jaar waren Robert Platteeuw (*1/12/93) en zijn vrouw Agnes Desmedt de uitbaters van Ter Houppie. De familie Platteeuw woonde er 85 jaar. Op 3 april 1990 werd de hoeve overgenomen door de huidige bewoners en eigenaars, Marc Vande Kerckhove - Callewaert.

Wagenhuis (in schuur gelegen); Hoenderhok (1946); Smidse (1946); Woonhuisje (gedeeltelijk nog strodak, dateert van 1743 - gelegen op de mote).

Totale oppervlakte :

1980 : 12 ha 20 a - 1984 : 9 ha 20 a (Weiland : 4 ha, Akkerland : 5 ha 20 a) - 1993 : 1 ha 80 a.

Voornaamste specialiteiten : maïs, wintertarwe, voederbieten, aardappelen, koeien en varkens.

ARCHIEF

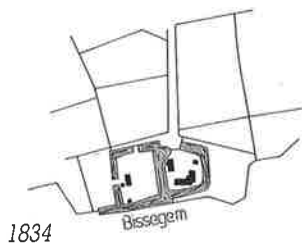
- A.D.N. :
- Lille, Plans Divers, nr. 108, Plan topographique du Village de Heule, 18e siècle.
R.A.K. :
- Aanwinsten, VI, nr. 5483, Terrier van Steurenambacht, 1779.
- Aanwinsten, VI, nr. 4512, Landboek van Heule, einde 18de eeuw.

LITERATUUR

- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, 1771-1778.
- L. Ghilgemy, Historische boerderijen, Hoeve Ter Houppie, Heulespiegel, nr. 15, 1992, blz. 1-6.
- J. Roelstraete, Op zoek naar de verdere geschiedenis van Ter Houppie, Heulespiegel nr. 15, 1992, blz. 7-17.
- Popp-kaart Heule en legger, 1834, C/1009-1010.

Ter houppie, een deel van de wal met het woonhuis van 1903.

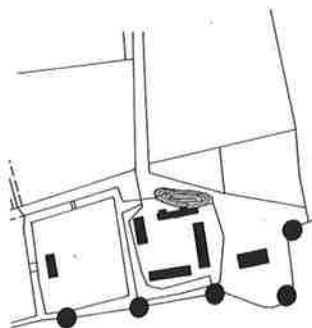
1834

1883

1952

1979

*Ter Houppie, het woonhuisje (1636) op de mote.
In archiefstukken van de 18de eeuw wordt het beschreven als
'Maison de Plaisance'.*

Twee anekdoten zijn nog vermeldenswaardig :

1. Oude legenden vertellen van een gang die zou bestaan hebben tussen het elzenhout die het Armengoed te Bissegem met de mote verbond. De geestelijken van het Armengoed gebruikten de gang om te vluchten in woelige tijden.
2. Robert Platteeuw was nogal verknocht aan trekpaarden. Tot de jaren zestig waren 3 werkpaarden in dienst. Zelfs in 1979 liep de merrie Bella nog op het erf rond.

Evolutie van de omwalling en het landbouwareaal

Reeds in het begin van de 17de eeuw was de hoeve met de mote nagenoeg volledig omwalsd. Dit bleef tot 1941. In dit jaar werd de omwalling volledig opgevoerd, met uitzondering van het gedeelte langs het woonhuis en het ovenbuur. Bij de grote bouwwerken in 1946 werd het deel langs het woonhuis dichtgegooid zodat er alleen nog een kleine visvijver overbleef links van de toegangspoort. Tot in 1960 was het landbouwareaal van Ter Houppie 21 ha. In 1962 ging 3 ha verloren met de opening van de technische school in Gullegem. Een eerste grote klap kwam er in 1972 met de aanleg van de woonwijk Kransvijver. Er bleef van de hoeve Ter Houppie nog 14 ha over. Het tweede grote verlies kwam er met de aanleg van de R8 en een verkaveling voor industrie (Lapauw en Potteau). Nu bleef er nog ongeveer 8 ha te beboeren. Met de nieuwe boer Marc Vande Kerckhove is sedert 1990 de uitbating weer voor lange tijd verzekerd. Samen met vader Georges worden twee hoeven uitgebaat : Ter Houppie en Goed de Schoonwaterbeek.